

NORDRE LAND KOMMUNE
RÅDMANN

Finansdepartementet
v/ Statssekretær Kjetil Lund
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Saksbehandler: John Løvmoen

Vår ref: JLM/11/1561/232

Deres ref:

Dato: 30.06.2011

NORDRE LAND KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE OM FJERNING AV MINIMUMS- OG MAKSIMUMSVERDIENE PÅ EIENDOMSSKATT

Nordre Land kommune vil med dette avgi høringsuttalelse i saken om fjerning av minimums- og maksimumsverdiene på eiendomsskatt.

Nordre Land kommunes høringsuttalelse ble vedtatt av kommunestyret i sak 34/11 den 21. juni 2011.

Med hilsen

John Løvmoen
kommunalsjef

Kopi til:
Landssamanslutninga av vasskraftkommunar

Postadresse:	Besøksadresse:	Sentralbord:	Telefaks:	Bankgiro:
Postboks 173	Storgt. 28	61 11 60 00	61 11 60 01	2075 0703152
2882 Dokka	2870 Dokka			
E-post: postmottak@nordre-land.kommune.no			Foretaksnummer: 861381722	

Nordre Land sin høringsuttalelse om fjerning av minimums- og maksimumsverdiene på eiendomsskatt

Symmetrihensynet for innføringen av maksimumsverdien er ikke lenger til stede

Bondevik II-regjeringen fremhevet symmetrihensynet ved innføringen av maksimumsverdien (i st.prp.nr 1 (2003-2004) s 57).

Nordre Land kommune mener at dette hensynet ikke lenger er tilstede. I høringsnotatet anslår departementet at 88 prosent av kraftverkene i 2011 vil ligge over maksimumsverdien, mens det er anslått at kun 4 % ligger under minimumsverdien. Kraftverkene har for lengst "fått igjen det de tapte" på minimumsverdien. Det eneste formålet med maksimumsverdien var å skape "symmetri" med minimumsverdien.

Formålet med reglen er for lengst nådd og Nordre Land kommune mener derfor at regelen må fjernes umiddelbart.

Maksimumsverdien stenger for at hovedmålet med kraftskattereformen blir etterlevd

Ved innføringen av maksimumsverdien var regjeringen opptatt av at kraftverkene "i hovedsak" skulle betale eiendomsskatt etter de ordinære verdsettingsreglene (fremgår også av st.prp. 1 (2003-2004) s 57). Ordningen med maksimumsverdi er per i dag til hinder for dette.

Dette er i seg selv et avgjørende argument for at Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Inntektsfordeling vertskommunene i mellom

I statsbudsjettet for 2011 opplyser Finansdepartementet at en oppheving av maksimumsordningen "vil gi økte eiendomsskatteinntekter til mange av de kommunene som har de største inntektene for eiendomsskatt fra før". Men det er en kjensgjerning at 77 % av Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar sine 172 medlemmer er "minsteinntektskommuner." Nordre Land kommune hadde i 2010 kr 38 911,- i frie inntekter per innbygger. Landsgjennomsnittet var kr 35 687,- (kilde KOSTRA). Nordre Land er ingen rik kraftkommune så eiendomsskatten på kraftanleggene er et viktig bidrag i den generelle kommuneøkonomien og muliggjør tjenesteyting til Nordre Land sine innbyggere.

I 2010 hadde Nordre Land kommuneeiendomsskatteinntekter på nesten 12 millioner kroner. Av dette utgjorde eiendomsskatten på kraftverkene ca 10 millioner. Nordre Land kommune har pr 2010 et maksimumsverdi-tap på nesten 2,9 millioner kroner. Dette er store summer som Nordre Land gjerne skulle brukt på tjenester og velferd til sine innbyggere som faktisk avstår sine naturressurser. Eiendomsskattereglene for kraftanlegg bør ikke utformes med sikte

på å fordele inntekter kommunene i mellom. Det må i tilfelle inntektssystemet fange opp i seg.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Maksimumsverdien avskjærer vertskommunenes rett til en andel av fremtidig verdiskapning

Ved innføringen av maksimumsverdien fremhevet departementet at skatteinntektene skal være med å gi kommunene en andel av den verdiskapningen som vannkraften fører til. Slik maksimumsverdien nå virker, mener Nordre Land kommune at maksimumsverdien avskjærer vår rett som vertskommune til en andel av fremtidig verdiskapning. Kraftforetakene opplever stadig økning i overskuddet, i det overskuddet stiger i takt med kraftprisene. En av grunnene til økte kraftpriser er kvoteregimet og vannkraften har fått en ny merverdi på grunn av sitt miljøfortrinn. Nordre Land som vertskommunen har en legitim rett til en andel av denne verdien, som jo nettopp skyldes naturressursenes økte verdi.

Vertskommunene er med maksimumsverdien imidlertid avskåret fra å eiendomsbeskatte de verdier som økte kraftpriser medfører. Dette er fordi fastsettelsen av maksimumsverdien regnes ut på bakgrunn av syv års gjennomsnittlig produksjon. Produksjon er med andre ord den eneste faktoren som påvirker fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget. En nedgang i produksjon betyr med andre ord en nedgang i kommunenes eiendomsskatteinntekter. Dette til tross for at kraftanleggene i perioder med nedgang i produksjon som oftest opplever en økning i anleggets reelle verdi, siden lav produksjon medfører større krafttetterspørrel og økte spotpriser. Denne verdiøkningen får ikke vertskommunene en del av.

Vannkraften øker stadig i verdi, og superprofitten deles i dag mellom kraftforetakene, herunder eierkommunene, og staten som både eier og skattekreditor for inntektsskatten og grunnrenteskatten. Dette er ikke i tråd med de fordelingsprinsipper som lå til grunn for vedtagelsen av konsesjonslovene i 1917, og langt mindre i tråd med de prinsipper for "benefit sharing" som synes stadig viktigere for EU sin fornybarsatsning.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Maksimumsverdien innebærer at eiendomsskatt blir en lønnsomhetsuavhengig avgift

Nordre Land kommune mener at eiendomsskatt på kraftproduksjon blir en lønnsomhetsuavhengig avgift. Dette er i strid med Stortingets hovedformål med kraftskattereformen i 1997 og målsetningen med de nye takstprinsippene som var å "i større grad enn i dag å treffe markedsverdiene".

Maksimumsverdien bryter også med skatteevneprinsippet. Regleverket hensyntar i utgangspunktet anleggets lønnsomhet og hvilken skattebelastning kraftverkene har evne til å bære, men maksimumsverdiene danner et tak for skattebelastningen. Den er derfor kun en fordel for prosjekter som har forholdsvis høy lønnsomhet, og bryter således med skatteevneprinsippet.

Departementet har i høringsnotatet beregnet andelen kraftverk som ligger over maksimumsverdien til å være 88 % i 2011. Med de siste års kraftpriser vil andelen bare stige. Dette medfører at de detaljerte verdsettingsreglene i skatteloven § 18-5 første ledd, i praksis er uten betydning for annet enn unntakstilfellene. Maksimumsverdiene er heller ikke indeksjustert siden innføringen i 2003, og siden nesten samtlige kraftverk ligger over maksimumsgrensen synker vertskommunens eiendomsskatteinntekter i realverdi hvert eneste år. Dette til tross for at lønnsomheten av kraftanleggene har steget betraktelig i tråd med økende kraftpriser.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

De økonomiske virkningene av ordningen med minimums- og maksimumsverdi var ikke tilsiktet

Ved innføringen av maksimumsverdien presenterte departementet et anslag på langsiktige virkninger av forslaget om innføring av maksimumsverdi og reduksjon i minimumsverdi. Med de forutsetningene som ble lagt til grunn, ble det anslått at maksimumsverdien (og en reduksjon av minimumsverdien) ville utgjøre 10 millioner kroner i reduserte skatteinntekter for vertskommunene årlig. I statsbudsjettet for 2011 ble kommunenes inntektsreduksjon for 2010 opplyst å være 840 millioner kroner. Det er for Nordre Land kommune sin del vanskelig å forstå at regjeringen og Stortinget ville innført maksimumsregelen hvis de hadde vært kjent med størrelsen på de inntektstap som er nå. I tillegg gir maksimumsregelen store avvik på hovedmålsetningen til Stortinget når det gjelder eiendomsskatten på kraftanlegg; nemlig at eiendomsskatten skulle baseres på de reelle omsetningsverdier.

Reglene om minimumsverdi og maksimumsverdi har fått en helt andre virkninger enn det som var tilsiktet og undergraver hovedformålet med kraftskattereformen.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Maksimumsverdien virker konkurransedrivende

Det er kun de største og mest lønnsomme kraftverkene som nyter godt av maksimumsverdien. Dette utgjør en konkurransevridning for blant annet småkraftverk, som ikke nyter godt av en maksimumsverdi ved eiendomsbeskatning.

Videre er maksimumsverdien konkurransevridende i forhold til all øvrig kraftproduksjon. Bioanlegg og andre eiendomsskatteobjekter har ikke samme reglene om maksimumsverdi.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Ordningen med minimums- og maksimumsverdi gir disinsentiver i fornybarpolitikken

Kraftverk som er marginalt lønnsomme vil ikke komme over maksimumsverdien, siden maksimumstaket kun fanger opp de mest lønnsomme kraftverkene. De marginal lønnsomme kraftverkene vil tvert i mot risikere å bli hardere beskattet som en følge av minimumsverdien. Maksimumsverdien bidrar derfor bare til å skape kunstig lave kostnader for de gamle, effektive vannkraftverkene.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Grunnrenteskattens og el-sertifikatenes betydning for eiendomsskatten

I 2007 ble grunnrenteskatten økt med 35 prosentpoeng til 30 %. Siden grunnrenteskatten kan trekkes fra i eiendomsskattegrunnlaget, medfører det en reduksjon i vertskommunenes eiendomsskatteinntekter. Tilsvarende virkning vil innføringen av el-sertifikater fra 2012 få. Det er veldig urimelig at vi kommunene som avstår våre naturressurser ikke skal få et vederlag i form av skatteinntekter og konsesjonsinntekter som i en viss grad gjenspeiler den verdiskapningen vår naturressurs har gitt opphav til.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

NORDRE LAND KOMMUNE
SÆRUTSKRIFT

Saksbeh.:	John Løvmoen	Arkivkode:	232
Saksnr.:	Utvalg		Møtedato
65/11	Formannskapet		15.06.2011
34/11	Kommunestyret		21.06.2011

Lnr.: 8069/11
Arkivsaksnr.: 11/1561
Arkivnøkkel: 232

Saksbehandler: JLM

Utskrift til:

**NORDRE LAND KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE OM FJERNING AV
MINIMUMS- OG MAKSIMUMSVERDIENE PÅ EIENDOMSSKATT**

Sammendrag:

Landssammanslutninga for VasskraftKommunar (LVK) har jobbet lenge for å få fjernet minimums- og maksimumsverdien på eiendomsskattetaksten på kraftanlegg. Finansdepartementet har i statsbudsjettet for 2011 varslet høring i forbindelse med endringer av disse reglene. Nordre Land kommune har et eiendomsskattetakst på grunn av makstaket på ca 2,9 mill i 2010.

Finansdepartementet foreslår å inflasjonsjustere verdiene for tiden fremover. Videre vurderer finansdepartementet å foreslå en økning av risikotillegget i kapitaliseringsrenten.

Rådmannen anbefaler kommunestyret å avgi vedlagt høringsuttalelse fra Nordre Land kommune til finansdepartementet angående makstaksaken.

Vedlegg:

- Finansdepartementets høringsnotat om minimums- og maksimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk.
- LVK sin høringsuttalelse på vegne av organisasjonen.
- Nordre Land kommune sin høringsuttalelse om fjerning av minimums- og maksimumsverdiene på eiendomsskatt.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen.

Saksopplysninger:

Kommunene kan velge å skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, herunder kraftproduksjonsanlegg. Eiendomsskattetaksten danner grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt. Målsettingen ved utarbeidelsen av verdsettingsreglene var at denne taksten skal gjenspeile reell markedsverdi.

Eiendomsskatt kan skrives ut på inntil 0,7 prosent av eiendomsskattegrunnlaget. For vannkraftanlegg skal anleggets formuesverdi, det vil si likningsverdien, legges til grunn ved eiendomsskatteutskrivningen. For de kraftverk som er berørt av minimums- og maksimumsreglene beregnes eiendomsskattegrunnlaget som en nåverdi over uendelig tid av sjablongmessig anslått nettoinntekt. Nettoinntekt anslås til gjennomsnittlig, normert salgssinntekter fratrukket driftskostnader, eiendomsskatt, grunnrenteskatt og fremtidige investeringsbehov. Skattegrunnlaget kan imidlertid ikke være lavere eller høyere enn henholdsvis 0,95 kroner per kWh og 2,35 kroner per kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon over en periode på sju år. Det er dette som er minimums- og maksimumsreglene.

Etter kraftskattereformen i 1997 ble de nye verdsettingsregler for kraftanlegg lansert. Det var bred enighet på stortinget om at de nye verdsettingsreglene i større grad enn tidligere skulle treffe markedsverdiene. De nye reglene skulle få virkning for eiendomsskatten fra og med 1999. Iverksettelsen ble imidlertid utsatt to ganger, til 2001, blant annet fordi de nye reglene ville gi en kraftig nedgang i eiendomsskatten. Årsaken til nedgangen var hovedsakelig lave kraftpriser og at de nye verdsettingsreglene i større grad enn tidligere skulle gjenspeile kraftverkets lønnsomhet.

De nye verdsettingsreglene for kraftproduksjonsanlegg har nåverdien av anslått nettoinntekt. Diskonteringsrenten som benyttes til nåverdiberegningen ble fastsatt på grunnlag av informasjon om gjennomsnittlig avkastningskrav på aksjemarkedet fra Oslo Børs. Risikotillegget ble på dette grunnlaget fastsatt til 4 prosentpoeng.

Stortinget anmodet regjeringen om å foreslå justeringer i reglene slik at eiendomsskatten på kraftanlegg ble tilnærmet lik det den var med de gamle reglene. Justeringene som regjeringen Stoltenberg I foreslo våren 2000 innebar blant annet at det ble innført en minimumsverdi på eiendomsskattegrunnlaget tilsvarende 1,1 kroner per kWh. Dette var ment som en midlertidig regel for å avverge de utilsiktede konsekvensene av overgangen til de nye verdsettingsreglene. Videre ble det vedtatt at kraften (utenom konsesjonskraft) skulle verdsettes til spotmarkedspriser. Risikotillegget i diskonteringsrenten ble også redusert til 3 prosentpoeng.

Eiendomsskattereglene for kraftverk lå så fast fram til budsjettet for 2004, da det under Bondevik II regjeringen ble vedtatt at minimumssatsen i eiendomsskatten skulle settes ned fra 1,1 kroner per kWh til 0,95. Begrunnelsen for dette var at minimumssatsen hadde uheldige virkninger på investeringsincentivene i vannkraft. Samtidig ble det vedtatt å innføre en maksimumsgrense på 2,35 kroner per kWh. Maksimumsverdien ble innført blant annet for å oppnå en større grad av symmetri i eiendomsskatten og på den måten forbedre investeringsincentivene.

I praksis fører maksimumsverdien på eiendomsskattegrunnlaget til at eiendomsskatten på kraftverkene ikke lenger fanger opp den reelle omsetningsverdien på verket. Mer enn 280 av 340 kraftproduksjonsanlegg hadde nådd maksimumsgrensen i 2008. I dag er det 88 % av alle anlegg som har nådd maksimumsgrensen, mens bare 4 % er under minimumsgrensen. Dette

betyr at skattetapet til vertskommunene, og dermed også urimeligheten overfor vertskommunene, øker med økende kraftpriser.

Konsekvensene av å fjerne makstaket er at staten mister inntekter som følge av rollen som skattekreditor (eiendomsskatten er fradragsberettinget ved beregning av ordinær inntektsskatt og grunnrenteskatt). I tillegg vil kraftverkseierne få økt skattebelastning. Staten er også tungt inne på eiersiden i kraftbransjen, og staten vil derfor oppleve økt skattebelastning gjennom sin rolle som eier.

En eventuell oppheving av maksimums- og minimumsreglene i ville økt eiendomsskatteinntektene til Nordre Land kommune med ca 2,9 mill i 2010.

Finansdepartementet har vurdert nøye kravet fra LVK om fjerning av maksimums- og minimumsreglene. De har vurdert det til at en avvikling av disse reglene vil gi staten et stort inntektstap og at det vil få store fordelingsmessige virkninger siden relativt få, allerede rike kraftkommune får vesentlig høyere inntekter. Finansdepartementet anslår at staten vil ha et inntektstap på minst 2 milliarder. Samtidig anslås departementet at vertskommunenes inntekter fra eiendomsskatten for 2011 vil øke med om lag 1170 millioner. Denne økningen vil fordele seg på i underkant av 200 kommuner. Beregningen viser også at ti kommuner ville fått om lag 37 % (433 millioner kroner) av den samlede anslått økningen.

Vurdering:

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar, som er vertskommunene til kraftutbygginger sin interesseorganisasjon og som Nordre Land kommune er medlem av, har fem hovedargumenter for sitt krav om å fjerne min- og maksverdiene:

1) Begrunnelsen om symmetri er ikke lenger til stede

Formålet med terskelverdiene er ikke lenger til stede. Minimumsverdien har i dag ingen betydning som beskyttelse av kommunens skattegrunnlag. Maksimumsverdien skulle bare skape "symmetri" med minimumsverdien, sånn at kraftforetakene skulle "få igjen" det de taper i perioder med lav lønnsomhet i gode perioder. Kraftverkene har for lengst fått tilbake det de har betalt "for mye" i perioden etter regleendringen.

2) Maksimumsverdi virker konkurransevridende

- de mest lønnsomme kraftverkene får den største skatterabatten
- ingen maksimumsverdi på småkraft, vindkraft, bioanlegg, saltkraftverk m.v

Både hensynet til skattemessig likhet og hensynet til like konkurranseforhold mellom alternative energikilder tilsier en fjerning av minimums- og maksimumsverdiene.

3) Maksimumsverdi innebærer at eiendomsskatt blir – i strid med Stortingets formål med kraftskattereformen – en lønnsomhetsuavhengig avgift

Maksimumsverdien bryter med prinsippene bak kraftskattereformen om bedre å fange opp de reelle markedsverdien. Eiendomsskatt blir da en fast avgift, uavhengig av lønnsomhet og uavhengig av omsetningsverdi. Maksimumsverdien bryter med skatteevneprinsippet. Maksimumsverdien gjør at de detaljerte verdsettelsesreglene blir uten betydning. Og da

kan en undre seg hvorfor de detaljerte reglene i det hele tatt ble vedtatt hvis de skal være uten virkning?

- 4) Maksimumsverdi avskjærer vertskommunene rett til en andel av fremtidig verdiskapning

Kraftforetakenes overskudd stiger i takt med kraftprisene. Kraftprisene har økt på grunn av myndighetsbestemte tiltak (kvoteregimet). Det er en ny merverdi på vannkraft siden den har et miljøfortrinn. Kommunene har en legitim rett til en andel av denne merverdien som skyldes naturressursens økte verdi. Og det er bare gjennom eiendomsskatt og konsesjonskraftordningen at vertskommunen får del i verdiøkningen på deres egne naturressurser. Vannkraftens merverdi deles derfor i dag mellom kraftforetakene (som jo en del kommuner eier) og staten både som eier og som skattekreditor (grunnrenteskatten).

- 5) Maksimumsverdi vil virke som et disinsentiv for kommuners tilslutning til ny vannkraftutbygging

Mye ny vannkraftutbygging (det som foregår etter vannressursloven) gir ikke vertskommunen rett til konsesjonskraft, og med eiendomsskatt som en fast avgift med synkende verdi blir da insentivene til å tillate vannkraftutbygging i kommunen vesentlig mindre. Vertskommunenes politikere må da vurdere om fordelene med en kraftutbygging overstiger ulempene i et langsiktig perspektiv. Kommunens eiendomsskatt vil som regel fra første dag bli avspist med maksverdi, ny vannkraft gir ingen konsesjonskraft og naturressursskatten har stått stille siden 1997. Vannkraftens verdi øker, mens vederlaget til vertskommunene synker. Hva er da fordelene med en vannkraftsutbygging på lang sikt?

Det er tatt utgangspunkt i LVK sin høringsuttalelse ved utarbeidelsen av Nordre Land sin. Hele uttalelsen ligger ved som vedlegg og er oppsummert i punktene ovenfor. I Nordre Land sin høringsuttalelse er rekkefølgen på punktene noe endret, på bakgrunn av tyngden i argumentene og viktigheten for Nordre Land kommune.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å legge saken fram for kommunestyret med slikt forslag til vedtak:

Nordre Land kommune avgir vedlagte høringsuttalelse til Finansdepartementet angående makstakstsaken.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 09. juni 2011.

Jarle Snekkestad
Rådmann

John Løvmoen

Behandling/vedtak i Formannskapet 15.06.2011 sak 65/11

Vedtak:

Nordre Land kommune avgir vedlagte høringsuttalelse til Finansdepartementet angående makstakstsaken.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 21.06.2011 sak 34/11

Vedtak:

Nordre Land kommune avgir vedlagte høringsuttalelse til Finansdepartementet angående makstakstsaken.

Rett utskrift
28. juni 2011

